

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library City
Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

4. 36.

СУБОТА, 12. КВІТНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, APRIL 12th, 1924.

№ 36.

VOL. VI.

Комісія фінансових експертів пропонує план розв'язки репараційного питання

ПРОПОНУЄ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ ПОЗИЧКУ В СУМІ 800,000,000 ЗОЛОТИХ МАРОК.

НІМЕЧЧИНИ МАЄ БУТИ ПРИВЕРНЕНА ЕКОНОМІЧНА КОНТРОЛЯ НАД РУРСЬКИМ-БАСЕЙНОМ.

Звіт репараційних експертів заявляється за наданням Німеччині чотирірічної мораторії.

ЗВІТ КОМІСІЇ ГЕНЕРАЛА ЧАРЛСА Г. ДОСА.

ПАРИЖ, 10. квітня. — Комісія експертів на чолі з Американцем ген. Чарлсом Г. Досом пропонує завтра репараційній комісії свій звіт, в якому пропонує розв'язку репараційного питання.

Звіт комісії Доса є в дійсності проектом цілковитої ревізії всіх фінансових клязуль у Версальському договорі.

Рівночасно пропонується звіт другій комісії, на чолі котрої стоєть Реджиналд МекКенна, бувший британський канцлер. Звіт цієї комісії відноситься до німецького багатства за кордоном і средств щодо його звороту.

Головними рекомендаціями експертів є:

- 1) Цілковита реформа німецької бюджетної системи.
- 2) Стабілізація марки через утворення золотої банкової валюти.
- 3) Частинна чотирірічна мораторія для Німеччини з тим, що на п'ятому році після припинення з'являється зобов'язання платити річно мінімум 2 біліони 500 мільйонів золотих марок репарацій.
- 4) Загранична позичка в сумі 800 мільйонів золотих марок для усталення німецької валюти і покриття виплат за перший рік.

Реорганізація цілої залізничної системи.

- 5) Реорганізація цілої німецької залізничної системи, яка має бути передана приватній компанії з капіталом 26 біліонів золотих марок.
- 6) План для стягнення 5 біліонів золотих марок репараційних виплат з німецької індустрії.
- 7) Стягнення до Німеччини німецького капіталу, в закордонних краях.

Серед найважливіших рекомендацій звіту є декларація, що Німеччина мусить задержати свою економічну цілість та що Французи і Бельгійці мусять відступити від свого економічного посідання в Рурщині, хоч можуть задержати там свій військовий нагляд.

Звіт не визначає ніякої загальної суми репарацій, яку Німеччина мала би сплатити. Це значить, що сума репарацій остане та сама, яку визначено останньою альянською умовою. Ця сума вносить 132 біліони золотих марок.

Звіт заявляє, що до 1928 р. Німеччина повинна бути привернена до свого нормального стану.

Бажаням комісії експертів є, щоб її звіт був прийнятий в цілому, або відкиненим зовсім.

Цей звіт є опертій на припущення, що економічна незалежність Німеччини зстане привернена і буде вільна від заграничного вмішування.

НІМЕЧЧИНА ПРОТИ ЗВІТУ КОМІСІЇ ДОСА.

БЕРЛІН, 10. квітня. — Берлін був нині занятий поданням причин, чому звіт комісії Доса не повинен бути прийнятий. В правительствених кругах підносять такі три головні причини:

- 1) Повинна бути визначена остаточна загальна сума репарацій, щоб Німеччина знала чого держатися.
- 2) Від Франції і Бельгії повинно зажадати, щоб вони забрали свої війська з Рурщини.
- 3) Майже всі річні суми, яких жадається, повинні бути зменшені.

ФРАНЦІЯ ТАКОЖ ПРОТИ ЗВІТУ ДОСА.

ПАРИЖ, 10. квітня. — В той час як репараційна комісія студіює звіт експертів, Франція нарівні з Німеччиною виступає проти пропозицій німців.

План Доса є опертій на співпраці і довіру. Головними причинами, які висуває французька преса проти цього плану, є такі:

- 1) Моральні гарантії є безвартісні оскільки це відноситься до Німеччини.
- 2) Німцям не можна довіряти, що вони переведуть в життя рекомендації експертів навіть тоді, коли вони формально їх приймають.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ПРИХИЛЬНА ДО ЗВІТУ.

ЛОНДОН, 11. квітня. — "Дж. Уайтдейл Ньюс" довідуеться з урядового жерела, що Велика Британія відноситься прихильно до звіту комісії експертів, який з'являється репараційній комісії. Бритійське правительтво вільно студіює кожну точку звіту.

НІМЦІ ПРАВДОПОДІБНО ПРИЙМУТЬ ЗВІТ.

БЕРЛІН, 11. квітня. — Німецькі урядові круги признають тепер, що оскільки це відноситься до Німеччини, то корисні сторони звіту комісії Доса переважають некорисні і тому тут уважають, що Німеччина правдоподобно прийме звіт.

БЕЛЬГІЯ ТАКОЖ ПРИЙМЕ ПЛАН КОМІСІЇ.

БРУКСЕЛЯ, 11. квітня. — У високих урядових кругах зазначають, що бельгійське правительтво прийме план експертів відносно розв'язки репараційного питання.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

ДО ЛОНДОНУ ПРИБУЛА ДЕЛЕГАЦІЯ СРСР.

ЛОНДОН, 10. квітня. — Делегація Союзу Рад. Соц. Республік на надходячу британсько-радянську конференцію прибула до Лондону вчора.

На конференції буде заключений договір між Англією і С.Р.С.Р.

МОСКВА, 8. квітня. — Радянська делегація, назначена для переговорів з британським правительством в справі заключення торговельного договору і погодження питання довгів, виїхала до Лондону.

В Москві надають місці цієї делегації велике значення. Ніхто не сумнівається, що перед делегациєю стоять великі труднощі, але всі висловлюють надію на скоре погодження спору. Загально сподіються, що обі сторони підуть на уступки.

С.Р.С.Р. потребує тепер великих кредитів і головню радить до радянськ делегати виїхати до Лондону.

В склад радянської делегації, що виїхала до Лондону, не увійшли ні Литвінов, ні Ротштейн. Кажуть, що британське правительтво не згодилося на їх назначення.

ДЕРЖАВИ, ЩО ВИЗНАЛИ ДОТЕПЕР С.Р.С.Р.

Як подає "Роста", Союз Радянських Соціалістичних Республік визнали дотепер дже наступні держави:

Велика Британія, Німеччина, Італія, Норвегія, Швеція, Австрія, Польща, Фінляндія, Латвія, Литва, Естонія, Греція, Туреччина, Персія, Афганістан, Монголія, Хіва, Бохара і Вільне Місто Данціг.

СТАНОВИЩЕ ФРАНЦІЇ ДО С.Р.С.Р. НЕЗМІНЕНЕ.

ПАРИЖ, 11. квітня. — На звіт в сенаті, чи Франція зможе відновити тепер торговельні зносини з Союзом Рад. Соц. Республік, прем'єр Пуанкаре відповів, що становище Франції до радянського правительтва є таке саме як Злучених Держав, себто що французьке правительтво не думає визнати С.Р.С.Р.

ПІТЛЕРВІШ ПОБИДИЛИ У ВИБОРАХ В БАВАРІ.

МІНХЕН, 8. квітня. — Партия Гітлера т. зв. "Народній Блок", крайню праву партію націоналістів, побила підчас виборів до баварського союму всі інші партії. Гітлерівші скріпилися головню коштом "народної партії", яка в минулому соймі була найчисленнішою.

Також віднесли побіду комуністи, які збільшили число своїх мандатів коштом соціалістів.

Найгірше потерпіли при виборах компромісові партії, які втратили свої голоси в користь крайню правих і крайню лівих.

ВАШІНГТОН, 8. квітня. — Нафтар зі стейту Оклахома на імя Френч заявив перед сенатським нафтовим комітетом, що Джейк Гемон, републиканський "бос" стейту Оклахома, видав

ОРУЖНА ПОМІЧ ПОЛЬЩІ ДЛЯ РУМУНІЇ.

ВАРШАВА, 7. квітня. — Від кількох днів перебуває тут румунська військова комісія, що прибула сюди зараз по зрівнанню радянсько-румунських переговорів.

В склад комісії входять члени румунського генерального штабу. Комісія відбула ряд засідань з членами польського генерального штабу. На тих засіданнях уложено плян воєнної акції на случай війни між Румунією і Радянськими Республіками.

На підставі договору між Польщею і Румунією, що був заключений перед двома роками, Польща зобов'язалася дати Румунії оружану поміч на случай, як би Червона Армія заатакувала Румунію.

Як доносять румунські часописи, над границею Бесарабії відбувається концентрація Червоної Армії. Після їх донесень до Каміція Подільського прибув головний командант Червоної Армії Сергій Каменєв і генерал Б'уденний. В донесеннях говориться даше, що до Подільської губернії прибув на днях корпус кінноти Б'уденного.

КАЖЕ, ЩО НЕ БУДЕ ВІЙНИ ІЗЗА БЕСАРАБІЇ.

МОСКВА, 10. квітня. — Г. Зіновєв, голова Екзекутивного Комітету Комуністичного Інтернаціоналу, заявив вчора, що С.Р.С.Р. не буде воювати в Румунією ізза бесарабського питання.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ В БЕСАРАБІЇ.

БУКАРЕШТ, 1. квітня. — З'явлення радянсько-румунських переговорів у Відні викликало в тутешніх урядових кругах поважне затривоження.

Румунські власти переводять в Бесарабії масове арештування осіб підозрілих о прихильність до Радянських Республік. В останніх днях заряджено арештування радикальних робітничих проводирів в Румунії.

Румунське правительтво завело дуже строгую цензуру, яка забороняє подавати вісти про рух румунського війська.

ЯК РЕПУБЛІКА ВИТАЄ КОРОЛІВ?

ПАРИЖ, 10. квітня. — До Парижа прибули на триденну державну візиту румунський король Кароль і королева Марія. З нагоди їх приїзду військовий губернатор Парижа вивів на вулиці міста майже весь парижський гарнізон. Від залізничного двірня до міністерства закордонних справ, куди переїзджала королівська пара, був уставлений через цілу дорогу подвійний кордон війська.

400 тисяч доларів своїх власних грошей на вибір Гардінга президентом в 1920 р. Сто тисяч доларів видав він, щоб стати членом національного комітету републиканської партії, а 400 тисяч доларів видав на вибір Гардінга.

ПОКЛИЧУТЬ СМІТА НА ПЕРЕСЛУХАННЯ.

ТОРОНТО, 10. квітня. — Парляментарна комісія публичних рахунків рішила покликати на переслухання П. Сміта, бувшого провінціального скарбника в кабінеті Друрога. Він має зложити знізання відносно своїх трансакцій з Гом Бенком та іншими фірмами, як також будуть розсліджені його банкові вклади.

Цей крок рішено підприняти після переслухання Едвіна Г. МекМіллена, бувшого касієра "Банк оф Торонто" в Стретфордї, який зізнав перед комісією, що в грудні 1919 р. П. Сміт вкладав в його банку тисячдоларові банкноти. Було це пару тижнів після того як Сміт з'являється провінціальним скарбником.

На попередніх зноа переслуханнях комісії було сказано, що Гом Бенк виплачував тисячдоларовими банкнотами комісію за депозити.

БОЛГАРСЬКІ КОМУНІСТИ ПОЗА ЗАКОНОМ.

БІЛГОРОД, 8. квітня. — Болгарський вищий суд поставив робітничі радикальні організації в Болгарії поза законом.

Рішення відноситься формально до комуністичної партії, майно котрої на підставі декрету суду повинно бути сконфісковане. Але в практиці навіть майно кооперативів і взагалі комуністичних організацій підпадає конфіскації, а самі вони закриваються.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ В БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ, 7. квітня. — По Болгарії пронеслась філія облас і арештів на нову Робітничу Партію, котру правительтво уважає наслідницею Комуністичної Партії, загнанної в підпілля. Робітничі газети забороняються. Розпочато нагілку на професійні союзи.

ЗАКРИТТЯ КООПЕРАТИВИ.

Болгарський уряд звернувся до касаційного суду з бажанням, щоб останній закрав заложеному комуністичною партією кооперативу в Софії. Ця кооператива мала виявити протидержавну діяльність, доставляючи в часі комуністичних заворушень в Софії повстанням оружань.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДД. СТОВ. У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ!

Подається до відома всім членам відділу Стов. Укр. Роб. Дім в Вінніпегу, що місячні збори відділу відбудуться в неділю, 13. квітня о гол. 2.30 по полудни в Укр. Роб. Дому в Вінніпегу.

Обов'язком кожного члена відділу прибути на ці збори, позаяк є важні справи до погодження. Заряд.

РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 7. квітня. — В Польщі розпочався ряд страйків, які вибухають наслідком того, що власники фабрик і заводів відмовляються вести 46-годинний тиждень праці і підвишити заробітну платню.

На Шлеску прийшло до страйкуючих робітниками і міліцією до кровавих ударів. Між страйкерами і поліцією в Домбровським окрузі прийшло до формальної битви, в якій дві особи убито а 33 ранено. Між раненими знаходиться 19 жандармів.

На місце заворушень виласла спеціальну слідчу комісію і нові відділи міліції та жандармерії для привернення спокою.

ГУГО СТІННЕС ПОМЕР.

БЕРЛІН, 11. квітня. — Гуго Стіннес, найбагатший німецький промисловець, помер вчора на пневмонію. В останніх кількох днях він перебув дві операції.

СТАРАНИМ ВІННІПЕГСЬКОГО ВІДДІЛУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА

відіграється

В СУБОТУ, ДНЯ 12-ГО КВІТНЯ Ц. Р.

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

славну драму Ф. А. Костенка в 4-ох діях п. н.

БАТРАКИ

В цій драмі представляється заглиблене життя робітників в Росії за часів царату. Нелюдські знущання багатого, але недоброго батька над своїм сином привнеюють цього останнього покинути батьківський дім, та шукати під колесами машини він тратьє свою руку. Згодом жениться він з приймачкою свого батька, з якою щасливо життя проводить в достатках й крайній нужді. Не маючи спромоги викутяться з тих злиднів, остаточно кидають з собою, оставляючи по собі молодю, безгладну жінку вдову. Драма ця до сліз зворушаюча, тому не омийте нагоди, щоб не побачити її. Приходить на не представлення з своєю родиною й приведить з собою своїх знайомих.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.

СТАРАНИМ ВІДДІЛУ СЕКШ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ В ВІННІПЕГУ

устроюється

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО КВІТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Стіваришнина "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00. Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповищення в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві внаслідок невиплати, що може звороту свого рукопису на случай його неповищення та заузаччя поштової стемпелі із його пересилку.

ПІДНЕСІМ СВОЙ ГОЛОС ПЕРЕД БРИТІЙСЬКО-РАДЯНСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ В СПРАВІ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

На днях прибула до Лондону радянська делегация, щоб погодити всі питання, що стосуються відносин Великої Британії і Союзу Радянських Соціалістичних Республік та заключити договір між обома державами. Українських робітників і фермерів в Канаді і Злучених Державах, що походять з земель Західної України, окупованих тепер Польщею та Румунією, повинна ця конференція особливо зацікавити, бо вона буде обговорювати і рішати деякі питання, що стосуються земель Західної України та долі її населення.

Як відомо, на цій конференції будуть обговорювані всі договори, що іх поробили з Великою Британією правительством бувшої російської імперії. Між ними є й договір царської Росії з антантою, на основі якого царська Росія по закінченню війни мала дістати Східну Галичину, Константинополь то-що. Коли конференція буде обговорювати цей договір, то в зв'язку з ним безперечно заговорять на ній також і про Рижський договір, про східні границі Польщі та Румунії, а також і про долю цих національних меншостей, в першу чергу Українців, що попали в польське та румунське ярмо.

Для того то важливо є, щоб українські трудові маси так і Західної України, як і тут в Канаді та Злучених Державах підняли свій голос і висловили свої бажання перед цією британсько-радянською конференцією в справі приналежності земель Західної України та долі її населення. Не можна цього важного моменту прогавити. Треба знова сильним голосом заговорити про страшні кривди і жорстокі муки, які терпить українське населення під Польщею та Румунією, щоб той голос почула конференція і увесь світ. Треба домогатися від цієї конференції, в якій візьмуть участь з одної сторони представники робітничо-селянських радянських соціалістичних республік, а з другої представники робітничого правительством Великої Британії, щоб вона дала почин до загляної ревізії договорів і постанов антанті, якими скочано населення Західної України і віддано його польській шляхті та румунським боярам в неволю на знущання і катування.

Початок в цій справі вже зроблено в Канаді. За старанням Бюро Української Секції Р.П.К. на 30. марта ц. р. відбулися масові протестаційні мітинги в 72 місцевостях усіх провінцій Канади, в яких взяли участь тисячі робітників і фермерів. На всіх цих мітингах однодушно ухвалено резолюції протесту, які зістали розіслані до рижних робітничих комітетів і організацій. Про мітинги писала англійська преса. Справою зацікавилися і про ми заговорили також англійські і інші організовані робітники. Тепер Бюро У.С. Р.П.К. вислало від імені усіх тих протестаційних мітингів резолюцію протесту до британсько-радянської конференції, а також звернулося до Дж. С. Вудворта, робітничого посла з Вінніпегу до доміняльного парламенту, щоб він підняв цю справу в парламенті. Бюро, як довідуємося, робить в цій справі дальші старання, щоб голос протесту проти катування і мордування наших братів і сестер на землях Західної України розійшовся як найширше по цілому світі.

Але, повторюємо, це тільки початок. Ще не всі місцевості в Канаді, в яких живуть українські працюючі, головню фермери, скидали в себе мітинги протесту. А в Злучених Державах, де Українців куди більше чим в Канаді, мітингів таких ще ніхто не почав скликати. Тимчасом хвиля не жде і така нагода для видигнення цієї справи перед трудовими масами цілого світу може не скоро трапитися. Зволікання з цієї справою може пізніше поринатися зі злочинним занедбаням.

Як довідуємося з радянської української преси, з Галичини виїхали якісь українські делегати до Лондону. Що це за делегати, від яких груп, чи від угодівців-автомістів, чи від тих, що є за відриванням Західної України і злукою з Радянською Україною, не відомо. Тимбільш потрібно, щоб тутешні українські трудові маси, що походять з Західної України, висказали перед британсько-радянською конференцією свою думку і свої бажання ясно і виразно, що робітників і селян західних українських земель не бажать за ніяку ціну оставитися під польсько-шляхетськими і румунсько-боярськими батогами, але хотять цікавитого відокремлення Західної України від Польщі і Румунії та її злуки з Радянською Україною.

Розуміється, всі ці наші резолюції і протести не принесуть зараз негайного освободження Західної України. За свободу треба боротися і нашим братам і товаришам доведеться знести за це не один тяжкий бій. Але дуже важно є, щоб трудові маси усіх країн знали про слушність справи, за яку вони борються, то тоді дадуть їй боротьбі поміч. Для цієї визвольної боротьби селян і робітників Західної України треба отже здобути цього могутнього союзника — організований пролетаріят цілого світу. Теперішня хвиля дає нам особливу нагоду це зробити.

ТРАГЕДІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІОТИЗМУ. (Стаття для "Українських Робітничих Вістей".)

І. "З Поляками проти України" — так назвав Юрко Тютюнник свої мемуари. У цій назві — вся трагедія українського патріотизму, який іменем "визволення" української нації намагався віддати її в кабалу новим і новим черговим хазяям. Коли-б мемуари писав не Тютюнник, а сам Симон Петлюра, ця назва змінювалася-б в залежності від доби, що відповідала-б кожному окремому розділові: з Німцями проти України, з Румунами проти України, з Французами проти України. Останні інформації говорять, що в самому найближчому часі Петлюра матиме право написати ще один — мабуть, що останній — розділ: з Чехами й Мадьярами проти України. Але ні Тютюнник, ані Петлюра ніколи не будуть мати права назвати свої мемуари "З Українцями за Україну". Ось цього якраз і небуло: "визволяючи" Україну, жаден з "визволителями" ніколи не спирався на сили українського народу. З легкого руки Петлюри, що привів 1918 р. на Україну Німців і тим зробив початок "визвольній боротьбі", був заведений досить цікавий систем: визволяючи український народ від кожної, комо кортіло, мимо самого цього народу, думки котрого не питали оші його добродії.

Українські націоналісти, що пішли в еміграцію з гаслом "Геть з окупацією!", цілком свідомо штовхнули й самих себе і маси, що довірили їм до іх, на підтримку самої беззародкової, самої хижачької окупації, бо як би не кричали вони про окупаційний характер радянської влади на Україні, проте в жаден з періодів свого існування, навіть у найтяжчі часи руїни й голоду, ця влада, неважаючи на шалену антирадянську агітацію, не мала й десятої частини тих запеклих ворогів, що зброєю, вилами й просто киями зустрічали кожну дійсно окупаційну силу — Поляків, Німців, Австрійців. Український народ сам, без усякої агітації розбивався в нехитрому питанні, хто-ж дійсно його друг і хто ворог, — обдірали, голоділи, чартизани перемогами в нерівній боротьбі європейську техніку Людендорфів і Пільсудських.

І вся історія українського контрреволюційного, тобто історія жалюгідних спроб українських патріотів спинити невольганний діл соціальної революції, перетворилася в цілковите зрадинство, в торг на всі боки тимчасовими ідеалами, іменем котрих патріоти далай рикі крові — не своєї, звичайно. Торгували людською кров'ю, кров'ю українського народу, іменем якого виголошували універсали й

мекоралдума. Торгували на всіх європейських біржах. Скоїлося це тому, що патріоти — свідомо, чи не свідомо, рік друга — намагалися одірвати національну революцію від революційної соціальної. Юрко Тютюнник так говорить про цей процес у своїй заяві до В.У.Ц.В.К. з 22. жовтня: "...Шляхом гіркою й тяжкою досвідом доведлося мені переконатися, що соціальна контрреволюція є одночасово контрреволюцією національною. Помаму і для себе непомітно я, як і вся українська еміграція, перетворювався в руках ворогів України в знаряддя проти неї. І останній мій напад на Україну в осени 1921 р. показав мені ясно, що я відграв роль виконавця темних інтриг польських імперіалістів. Ще один крок — і мені доведеться спуститися на дно, — відорвати ролю свідомого зрадинка своєї нації, боритися проти того, що найдорожчим було і є для мене, і боритися невинно. Таку ролю відграв еміграція, бажачи вгодити своїм хлібодавцям".

Тут не місце говорити про ширість чи неширість недавнього отамана, героя кривавих наскоків та про чистоту його подальших прагнень. Коли Тютюнник цілком щиро та по-законному примусом перейшов на бік Радянської влади, його прийдешнє ствердять це. Але оскільки мова йде про минуле, не маж жадної підстави не погоджуватися з убивчою оцінкою, яку дає ролю українського патріотизму один з найбільш ясравих його представників. А так, українські націоналісти саме й "боронилися проти того, що звали найдорожчим, і боронили невинно". Українські патріоти заплуovali свій кумир — українську націю, боронили з її захистниками і самовидцями захищали всіх, хто тільки хотів приклясти до своєю руку до мук українського селянина й робітника.

Випадок з Тютюнником — одна з незчислимих трагедій українського патріотизму. Зрозуміла річ, говоримо тут не про свідомих негідників та авантюристів, типа Петлюри, а про тих, хто захоплений і задручений гаслами авантюристик, бачив перед собою якусь певну ідею і, захищаючи її, йшов на те дно, про яке пише Тютюнник. Трагедія цих нещасливців була в тому, хто виголовилиши — ширю чи неширо, без користі для себе чи задля спекуляції — якийсь ідеал, вони потім всією своєю роботою намагалися цей ідеал заплуovali, розбити, зничити. Те, що для Петлюри було звичайною червоною невідчепо, для Тютюнника, коли тільки він говорив ширю, зробилося трагедією.

(Далі буде.)

НЕ ДО ЦЕЇ ЛІГИ НАЦІЙ ЗВЕРНУЛИСЯ З ПРОТЕСТОМ

Прочитавши в газеті "Більшовик" з 6. березня ч. 55, що виходить в Києві, "про жалкий терор польської шляхті над Українцями", мене справді огорнув невисказаний, кров в жидих стинаючий жаж.

Тюреним влади у Львові замучили Ольгу Бесарабову на смерть, а відтак повисили — будьто вона сама повисилася.

Це обурило весь український народ Східної Галичини. Союз українських жінок у Львові звернувся телеграфічно до Ліги Націй та до Мекдоналда з протестом проти терору і о поміч.

І чого-ж Ви звернулись до Ліги Націй?

Нічого чим не осягнете, тільки народню честь понижуете.

Бо хто-ж довів до цього, що український народ в Галичині знаходиться зараз в такій нечуваній зневазі та терорі, як не підле, огидне обманство Ліги Націй? З хвилею розпаду царської Австрії в 1918 р., коли українські працюючі маси Галичини

кружени несподівано з двох сторін не здалися, тільки перейшли Збручу, до своїх рідних братів на Наддніпрянську Україну, то Ліга Націй запантовала дальше додержати свої обіцянки, аби лиш галицькі маси, не дайбог, не з'єдналися з більшовиками, які як раз в ту пору бань Збруча бороліся проти Денікіна та Петлюри.

І верховоди галицькі, в особі диктатора Петрушевича і його прибічників, не завагалися передати цілу галицьку збройну силу царському реакціонерови Денікінову на допомогу проти більшовиків.

Навіть тоді, коли червона армія літом 1920 р. заняла була значну част Східної Галичини і на занятій території з'організувався був галицький революційний уряд в Тернополі, то навіть тоді працюючі маси українські, надіючись ще на Лігу Націй, не вихили за зброю, але разом з Червоною Армією пробити польського лана.

А коли чуйність народа була тим обіцянкам приспана і сила зовсім зломана, тоді Ліга Націй, в нагороду за так понове до неї довіря, актом з 14. березня 1923 р. віддала Східну Галичину на безграничну поталу Польщі.

І чого-ж Ви звернулись еше до цих підлх брехунів о поміч проти польського терору, коли-ж вони самі цей терор на несли.

Чому не звертаєтесь о поміч перед жалким терором соди на схід сонця від Львова, до цієї Ліги Націй, що зродилася з бурхливих філь моря криві Жовтневої Революції робітничо-селянських пролетарських мас, та несе зараз лучі правди і волі всім поневоленим народам, а всім клясовим і національним гнобителям несе загибель, смерть.

ВІД УТОПІЇ ДО РЕАЛЬНОЇ ДІЯНОСТІ. (На кооперативній темі.)

Ледво переконав моїх товаришів партійних із Західної України, що без моєї поїздки до Америки можна обійтися. (Думка була, що півроку тому назад, вирядити мене за океан для паралажиса долларохпства ланків Целевичів із Назаруками серед легковірних тамоших Галичан з Волиняками.)

Навіть тоді, в першому півріччі 1923 р. їхати в Америку, кому-б то небуло, для паралажиса долларохпства було зайвим. Ще тоді можна було передбачити, що долларохпав і так паралаж спіткає: наряд сам припинить датки. По друге, вельну увагу нашу слід було звернути на життя-буття наше в Польщі. Кому-ж годі припаритися в панів-Поляків, тому краще шукати притулку на Радянській Україні, щоб працювати там над скріпленням економічного стану народа, в той же час творити базу й для визволення свого з під шхаетьсько-польського ярма. По третє, зазначено було мною, що й нам доведеться повести саму широку акцію в складарнім пролетаріятом та фермерами оттих таки долларів на соціально-економічний захист своєї класи.

Робітників, особливо-ж фермерів, котрі з року на рік умиють, котрих фарм частенько й на літацію йдуть — мусять звернути велику увагу на гуртовання в справах економічних, на кооперацию.

Біда, що більш освічений робітник, який знайомиий з кооперативною літературою й у той же час приглядається до практичної діяльності кооперативів, читаючи ці мої рядки, усміхнеться.

— Це-ж утопія, — скаже він. — Багато енергії та коштів поклад на кооперацию і мрійник Роберт Овен... А що з того вийшло? Кооперация не вратує людства. А допоможе нам лише клясова боротьба. Ширення клясової свідомости: от де наш рятуючий!

Так за звичай скаже пролетар-робітник. І він тутечка в де-якій мірі має рацію. Так... Як безмежна колись віра, що Назарук з Петрушевичом, на складені нами долларі, вира-

же до цієї пролетарської Ліги Націй, ознаменувавшиося "Союзом Соціалістичних Радянських Республік", входить Наддніпрянська Україна, якої робітничо-селянські маси, прогнавши від себе всіх батьків-атаманів спираючихся на ту "культурну" Лігу, до якої Ви зараз звернулись — стрясли із себе нікові окуви царського ладу і створили Українську Соціалістичну Радянську Республіку, що входить в Союз, з рівними собі іншими сестрами робітничо-селянськими республіками.

Адже Наддніпрянська Україна дала досі всі докази доброго співчуття та допомоги своїм братам Галичанам, жертвам польського терору.

У січні ц. р. на VI З'їзді Рад Київщини, член президії комітету незможних селян України, т. Одинець звернувся до голови українського уряду, т. Чубара, з домаганням ужити негайних та рішучих заходів для захисту українських працюючих мас Галичини і всіх Польщею окупованих західних українських земель.

На II. Весесюзному З'їзді Рад в Москві, українська делегация устами т. Скрипника висловила перед лицем всіх народів Радянського Союзу гарячий протест і обурення проти знущань та сваволі польської шляхти на зігнутій сплні української робітничо-селянської Галичини.

Десятки тисяч нас Галичан, що утікали зпід невинного польського ярма, радянська Україна отвертими раменами до себе пригортає та дає спомогуту працювати в творенню її нового революційного життя.

А. Гарасевич.

Москва, 14. марта 1924.

Тепер, віч-на-віч побачивши всю силу кооперации, яку вона може проявити при умовах, коли влада клясово-пролетарська, коли вона (влада) належить дрібноземельним селянам-різникам (але не панам) та робітничтву, лиш тепер оцінюють належно слово українського кооператора, нашого артільного батька — Миколи Левитського:

"Люде — що ті воли: їх треба перекопати, що для них краще й більш пожиточне. Ось від, який на оборі завичай годуеться сіном чи соломом, не хоче їсти вижикнів (цукрового жому), але господар привчає його до жому в такій спосіб: бере віхот соломю, вмачеє в жом; тоді розкриває силдоміц пану волови і, натерши языка обмоченим у жом віхотом, дає тую соломю контути волкові. А волік, розсмакувавши, що буркавий жом вельми смачна річ, сам потім накликається на таку поживу. Точнісьню так є з людьми".

Нас треба перекопати, що кооперация краще задовольнить можна свої інтереси, аніж поодиначем".

Ці слова сказані були ще в дореволюційний час. Але мають вони значіння й тепер. Приходиться кооперацию натурати людям язиком: все одно, що волови жомом!...

Треба знати, що кооперативні підприємства та організації мусять пристосуватися до місцевих умов. Засновуючи кооператив, треба мати на увазі економічну ситуацію країни. Візьмім Канаду. Фермери мають великі збитки від неорганізованого збуту продуктів господарства свого. Ось вони продукують зерно, а на скотарство звертають менше уваги. Кооперация-ж мусить керувати господарку на шлях більшої ітєнзивности: викидати на ринок дорогі гатунки сира та м'яси делікатеси. Зміну-ж напрямку провадження господарства в один день не зробить.

Візьмім робітничтво. Тут же тяжче з кооперацияю. Адже за паї членські — робітників не вибудують фабрики. Ні!... Але скільки вони зайвого витрачають від неорганізованого відживлення?... Адже коли-б робітники заснували кооперативну ідальню (столовку), то-б

(Докінчення на 3-й сторони.)

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

Українські делегати до Мексико-Донада та до Ліги Націй.

У зв'язку з хвилею білого терору, що прокотилася по Галичині та Волині, всі українські групи знову порушили справу про становище українських земель, що перебувають під польською кормигною.

Що оповідають віткіачі про подорож в Буковині

ВІННИЦЯ. — До Вінниці пробився учитель української народної школи в Хотинському повіті, закритій румунською владою. Він подає такі відомості про становище українського селянства та робітництва на Буковині та в Бессарабії.

леко повніші в серед них радянська ідея користується дуже великою популярністю. Про вождів радянських республік і взагалі про С.Р.С.Р. Буковини та Бессарабії висловлюються з великою любов'ю.

Робітничий рух на Буковині та Бессарабії придушено, в бурхальному розумінні цього слова. Найбільшими симпатіями користуються комуністи, що працюють у надзвичайно тяжких умовах жорстокого підлілля.

Румунська влада переслідує також за кооперативну працю. Робітничі кооперативи на Буковині та Бессарабії закриті. Не тільки партійні, але навіть і культурно-освітні робітничі організації лежать животіють під постійною загрозою дикої розправи.

Після містера внутрішніх справ виступив міністер гонів (військовий міністер) граф Шаки, який заявив, що теперішнього часу в Угорщині заведений військовий регламент, що зобов'язує командирів військових частин владштувати особливий приєм членам королівської родини. З ліх лавок знову залунали бурливі протести: "В Угорщині немає вже королівської родини!"

Угорського прем'єра, графа Бетлена, що виступив у сеймі, зустріли ворожими вигукми з ліх лавок: "податися до дім!". Інтерєляція другого депутата про фінансові заходи уряду викликала теж бурливую сцену, що мало що не закінчилася бійкою.

Українські учителі в Галичині терплять голод та нужду. Для допомоги учителям утворилось окреме товариство продовольчої та юридичної допомоги.

РІЖНІ ВІСТІ.

Виступ монархії в угорському сеймі.

БУКАРЕШТ. — Газети висвітлюють подробиці скададу, що стався в угорському сеймі. Републіканці внесли інтерєляцію, на якій підставі претендентів на угорський трон, Альбрехтові Габсбургів, на добродійному балю Червоного Хреста в Дебречині владштувано військову зустріч.

Міністер внутрішніх справ відповів, що закон про повалення монархії не забороняє шани, з якою привітано Альбрехта. При цьому міністер назвав його просто "єршєригом". З ліх лавок залунали гострі протести. У відповідь на ці протести міністер сказав, що єршєригський титул у Угорщині не скасовано.

Після містера внутрішніх справ виступив міністер гонів (військовий міністер) граф Шаки, який заявив, що теперішнього часу в Угорщині заведений військовий регламент, що зобов'язує командирів військових частин владштувати особливий приєм членам королівської родини. З ліх лавок знову залунали бурливі протести: "В Угорщині немає вже королівської родини!"

Угорського прем'єра, графа Бетлена, що виступив у сеймі, зустріли ворожими вигукми з ліх лавок: "податися до дім!". Інтерєляція другого депутата про фінансові заходи уряду викликала теж бурливую сцену, що мало що не закінчилася бійкою.

Кривава сутинка французьких робітників з поліцією. У Сент-Квентині (Північна Франція) сталася кривава сутинка між робітниками та поліцією. Поліція намагалася аресувати комуністичних промовців, що виступали на робітничому зібранні.

Кривава сутинка французьких робітників з поліцією. У Сент-Квентині (Північна Франція) сталася кривава сутинка між робітниками та поліцією. Поліція намагалася аресувати комуністичних промовців, що виступали на робітничому зібранні.

ЛІСТ З УКРАЇНИ.

Від Канадської Агро-Комуни до Редакції "У.Р.В."

Дорогі Товариші! Хотемо подякувати Вам нашим співчуттям і тою веселою вісткою, яка на днх до нас загостяла.

Коли ми одержали з пошти "Укр. Роб. Вісти" з 9, 13, і 16 лютого, то здволено товаришів не було кінці. Кожен читав, рветься один наперед другого, читає, радіє, сміється. Інші стоять з боку і нетерпеливо дожидають своєї черги, а дади, не віддержавши, кричать — "читайте в голос!"

Тако ж і рідий, щоб один читав в голос, а всі слухали. От той читає, що у Вінніверу З'їзд Стотарівщини Укр. Роб. Дім-було велике число делегатів і делегатов. Далі привіта делегатів і делегаток — лінєстеві, телеграфічні, "Українські Робітничі Вісти" три рази на тиждень, "Голос Робітничі" (тепер "Робітничі" — ред. У.Р.В.) два рази на місяць. Ура — Ура! — кричать товариші. — "Хай живе і процвітає наша преса за океаном! Хай живе робітничо-солідарність! Проч цегадо, проч визискувачів!"

І хоч ми далеко від Вас, товариші, то все-ж коли ми почули про такі гарні успіхи Вашої пролетарської роботи, нам стає легше, веселіше. Ми радіємо з Вашої роботи! За короткі час, як ми виїхали з Канади, там поступ українського робітництва дуже гарно ірши і розвивується. І ми бажаємо Вам якнайкращого успіху у Вашій роботі, бажаємо, щоб до шестого З'їзду Стот. У.Р.Д. "Укр. Роб. Вісти" стали щоденником а журнал "Голос Робітничі" тижневиком. Ми бажаємо, щоб в Канаді не було розорганізованого відділу або філії Стот. У.Р.Д. і відділу Секції Женщин-Робітниць. Ми бажаємо, щоб ціле українське робітництво вийшло в Робітничу Партію Канади.

Просьмо Вас, посилайте нам газету і журнал стало, тільки змінити адресу, тому, що в Мінєа нема пошти, лише станція. А тепер газети і всякі листи, взагалі всю корреспонденцію просьмо посилати на нову адресу.

З тов. привітм, Писколайчук. (Печатка Комуни.)

Добрі вигляди на урожай на Україні.

Скріз по цілі Радянській Україні селянство діяльно готується до засівної кампанії. Надіються, що буде засіяна більша площа, чим минулого року і надії на врожай надзвичайно добрі. Озимина в добром стані.

ПРОТЕСТИ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ І ФАРМЕРІВ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО ТЕРОРУ.

МАСОВЕ ПРОТЕСТАШНЕ ВІЧЕ В ЕДМОНТОНІ, АДА.

Дня 30 марта заходом Відділу У.С. Р.П.К. відбулось в Едмонтоні масове протесташне віче. Тов. В. Боснович, як протесташе, отворив віче, пояснив його значіння та завдав г. І. Клябіновського до слова.

Тов. Клябіновський розказа про страшний терор польсько-шляхецьких опричників над безборонним українським селянством та робітництвом на західних українських землях. В час істєвування варварства люде не знали такого терору, який зараз падує в так званій демократичній Польщі. Бєсідник гомовив про надіан на У. С. Д. Партію та про те, як перетворились опричкє в жорсти, а яких традуно виїти живому або здоровому. Прєса українських робітників та сєлє закрита, редактура позамикана, а опричє оферия дальше терорує населєня. Бєсідник назавє читав і старокрамєх канадійських та американських члєнов. Він казав на причини, чому та не прєсєдуєтє головно комуністє та висєня справу відбудуку зникненє військово околєщє, де бідє сєлєнство мусїє само валєсїніє слєзми відбудукувати, а півнісьє олавєтєтє шє дїнїнам, пічє колє в Бєльгії та Франції шєзє цїлє цїлє звязє до відбудує зникненє терєнє, а мешкєницє булє увязьмєніє від усіх дєнїнє.

Тов. Лєг, прєстєвник англїєського відділу, прєчитав рєзольуцію та сказав, що рєзольуція самє за себе сказала про цїлу справу та, що в найвєршєнє оратор в свїті не може сказати щєго кращє. Він казав, що причїнє до щєго терору в Польщі та Румунії, а головєно казав на реакційну Францію, яка є найбільшєм вїнуватєм за жєртє, якї впади і падує на західних українських землях. Тов. А. Чєрчук гомовив, яким робом попалєся земєля західної України під кормигню польської шляхти та бурєської Румунії. Згладь про початкє рєволюції, коли бідє сєлєнство і робітництво самє бєе українських патріотів вїступує в бїй в той час, коли Австрїя розвалає. Як сєлєнство і робітництво гомовїє і бєе відбудує від польської армії української земєлі, то патріотичнї промовці свєдєчє в Вілнє та Коуїкувалє прєд австрїєйським Карлом, котрий нє мав вєє ніякого значіння, щоби змєлєвалєся та дав Галичїні автєномїю.

Коли почули рєволюційнє сєлєтє та робітничє, вони запродалєся одніє Польщі, другїє царському гєнєралові Дєнїкєну. А тепєр приходєтє ті куїдїнє до Канади за дєларамї для вїкуну того, що самє продади.

Тов. Сантєзо, Італїєц, згладь про бїлєй терор, який по всїх буржуазнїх країнєх свїта нє дєрїжємо тому, яким пїнує в Галичїні. Згладь про фїністїєв, як вєдєлєся своїм терором, одєк демократичнєа Польща прєвєршїла всє.

Щоби поклатє кїньє тероронє скрїзь, потрібєно, щоби робітництво організувалєся і вїступує до бєо з вїкончєнієм його ворогом, а бєо робітництвє є робітничє організашї, тому всї робітничє і робітничє повнєнє нїє статє в рєчє своїх організашї, а будьтє пєвіє, що тоді і лише в тєм способом поклатємо кїньє тероронє буржуазїє.

Тов. Стїк гомовив, що нє прїємнє склєпкє протєсташнїє вічє, ає щє-рє робити, коли потрібє вимєгє. Він гомовив про обїянкє демократичнїх країн, що булє лише на папері, змєлєвалєся зрєднєчє політїку свєрак. Тільки раз, в однє морознєу карпатську ніч, забудєся ті щєсєні дїтє кровавого бєга і мовкїє слухадї оповіданнє старого оподєчєнє Мєтвїє Шавала. Тодї цїлу нїч прєсїдїлє воєнє бїлє нєго і нє зводїлє з нєго своїх запухлїх чєрвоєнїх очє.

Хтє такий Мєтвїє Шавала? Увїтє собі людинє висєкого рєстє, сухє, з рєснїєм зморозкє на жовтєм обличчї, з русьово бородєю і яснїєм-чєснїєм очамє. Як дївнєшє в його обличчє, то мимоволє прїзладємєшєся. Є в ньомє шєсь жалїснє, тяжкє, то, що найлєтїшє людинє запєкоє. За цїлєй час страшногє жїттє в Карпатєх, нїхтє нїколи нє крїкнєв на Шавалє, нїхтє нє завкєя йому, ає нїхтє нє чув проколєнїє і від ньогє. Воєкє звали його "бєжим чєловєком", бо він був такий смїрнїй та тихїй, як та дїтїна, якї обїцєлє подарункє за спокїє.

Гомовив Мєтвїє дужє мало. Всє думєв, всє мовчєв. Від людєє нє бокуєвалє слїдї між нїмї, вїдєвалєся слухєв Іх лаєк и соромїєннїх рєзмов, і тільки в рєдїє-гєдїє являлєся зпід його русьовї бородї лєгкє — короткє усмїшкє. Щє йому казали, він вїконувєв і вїконувєв совєно, незвєчєно точно. Всєж такі і він нє хотїє вїмрєтї. Підчас боєу ховєв Мєтвїє своє голову в землє так само, як й його товаришї, за щє стрїляє в нєбо густє, бєзстаннє.

Щє однє прїкметє мало його жовтє, зївлє обличчє. Воно було розрїсованє темнєснїємїє лєпамї, що рєзїєлєся по щєках, по носї. Булє дїрїє, як мак і булє подовгєстє та круглє. Від нїх обличчє Мєтвїє вїгладєло гєйбїє вїчнє замєзанє болєтєм. Як бувало пєтєлє його, від чєго шє пїлямї, Мєтвїє тільки махєв рукою і сувєк-поважнєо вїдповідєв: — Багато гомовити, а мало слухати.

(Далє будє.)

пєтєрїєвїє та петрушєвїєчїє, якї згладь сєлєтє та робітничє і відділїє іє в польськє-шляхецькє мєлєтє. Коли тепєр У.С.Д.П. стєлє на чїстє клєсєвїєй поєзїї, то "нашї" патріотїє закладь робити на нїх дєносї польськїє шляхтє.

Вїдатє прєдєстєлє прєчєнтє рєзольуцію по українськїє та прєвєрє гомованнє повстаннєм з мєщє. Прїсутнї всї встєлї і протїєвнїкє нє бує. Тодї прєдєстєлє дав змєгу ставити питання. Буєло постаєно кїлькє питєнє, на якї булє данїє вдоволєнїє відповідиє.

На цїм прєдєстєлє замкнєв вічє. Г. Сауєнський, сєкр. вїчє.

Ошава, Онт.

Заходом Відділу У.С. Р.П.К. відбулось в Ошавїє масовїє мїтїнг протєстє протїє терорє польськє-шляхецькє і румунськє-бурєської владї над українськимїє робітничимїє і сєлєнськїєм західної України. На мїтїнгє ухвалєно сєлєдуєчє рєзольуцію: Робітництво в Канаді, якє гомовїє з земєлєй західної України (Галичїнє, Холємшїнє, Воєнїє і Пєлєшє) протєстє прєд прєлєтарїєтєм свїтє протїє пєлєзаконнїєм змєшєчє політєстичнє-шляхецькє владї Пєлєшє і над робітництвом і сєлєнськїєм в західній Україні.

Вїд часу насильного загєрєбєннє шє земєлє, польськє-буржуазнє шляхтє прємєтє до цїкєвнєго еконєомїєго і культурнєго змєнєннє мєшкєнцїєв тєєї країни. І так:

Кольонїзуєтє Зах. Українє (Східнєу Галичїну, Воєнїє, і Пєлєшє) польськїєм лєгіонїстам-фашїстам, мїлє щєго, щє мїсцєвє українськє сєлєнськє тернєтє гомовє на землє.

Замкєлєтє соткїє українськїє народнїх шкїл, українськїє унївєрситєтє змєнєно.

Тєрнїє недєвно повсталє польськїє прєрєвонїє українськїє політєчнїєм вїзвєннє. Терорїзуєтє безбороннє населєня рєзєртїєнїє сєлєє і робітничє. А однокє соцієлїстичнє партїє, яка стєлє в оборонї покрїєдєного робітничєтєа і сєлєнськєа розгїєннє, її прєводїлєкїє кїнєно в жорстїє, а всїє соцієлїстичнє часотєсїє, журнєлїє і вїдєвїннєтєа на українськїє мовїє закритє, вїдєбєрєчєно тїм способом вїсїм (8) мїлїєонїєм українськєму населєню сєлєє і робітничє можнєсть оборонїтє себе на стрїєкє друкєванїє прєсїє прєд насильнєм буржуазнїєм шляхтє.

Ми робітничє українськєго походєннє в Канаді зєврєтємєся з прєтєстєм протїє нечуваногє насильєа імпєрїєстичнїє шляхтє Польщі до мїжнароднєго прєлєтарїєту, вїрнїє, щє однокє мїжнароднє робітництво і спєсїєнє вїзвєннєтє нє лише соцієлїстичнє прєрєвонїє нащїє від їх прєрєвонїє опїєнуєтє.

П. Гайдєвук, Г. Скрїпнїчук, прєдєстєлє, прєдєстєлє.

Кодлєн, Ада.

В недєлю, 30 марта, відбувєся в Кодлєнє масовїє мїтїнг протєстє дєрїтє дїкнїє змєшєчє польськєго шляхтє і румунськєго бєрє над українськїєм трудєвнєм населєннєм західної України. Мїтїнг отворив тов. А. Гєлєк і попрєсїєв прїсутнїх, щоби вїрєлє прєдєстєлєтєа і сєкрєтарїє для прєрєподєвєннє мїтїнгє. На прєдєстєлєтєа зїєтєв вїрєбєрєв тов. С. Дєнїєк, на сєкрєтарїє т. В. Сємєлюк. Тов. прєдєстєлєтєа вкортїє пояснїє значіннє такогє мїтїнгє і поклєвєлє до слова т. І. Стєкєлюк. Тов. І. Стєкєлюк дєєнтє обшїрнєо прєрєвєлє історїку Сх.

Галичїнє та Буковинє почєвєнїє від 1918 р. сєбєє від рєзольує Австрїє. Тов. Бєсїднїк дєєнтє зрєзлумїє поєснє як прєводїлє українськєго населєннє хотїєнє продєтїє Східнєу Галичїну і Буковинє і тїм забезпєчїєтє собі мєгкє поєсєдє. Так воєнє обмєнєвалє українськє населєннє адє до 14 марта 1923 р., коли найбїльшє рєдєвалєнтїє в Парлїє офіцієлїєм прїзєналє Гєлєчїну Польщі, а українськїє дїєлїє стєлє вїкнєнєнїє на смїтнєкє Польськє шляхтє потушєвє себе гомєдєлєрєм на насильно окупованнє українськєх земєлєх почєла з вїрєсїєй спєсїє нїшїтїє всє українськє. Тов. Бєсїднїк згладь прє смертьє Ольгїє Бєсєрєбєрє, котрїє зїєлєлє зморозковєнє і потєкєм похоронєна. Прїє кїнєчїє своєй прємовнє тов. І. Стєкєлюк зрєчє вїсєкє, щє рєзольує, щє будє прєдєлєкє Бєрєкєм Укр. Сєлєк Р.П.К. прїєвтє. Вїсєкє прєрїєшєнє однокєслєсно, щє дєлє до опублїкєваннє до мїсцєвїє гєзєтїє "Colombian Journal", а дїє копїє, сєбєє — в англїєськїє мовїє вїєслєдїє до П.К. Р.П.К. в Торонто, а в українськїє мовїє — до "У.Р.В.". На цїм мїтїнгє закїєчєно. Прїсутнїє вдоволєнє розїєлєдїє до мє. С. Дєнїєк, В. Сємєлюк, прєдєстєлєтє.

Форт Вїлєнє, Онт.

В недєлю, 30 марта, за стараннєм мїсцєвїєх робітничєх організашїє вїдбулєся в Форт Вїлєнє масовє протєсташнє вічє протїє крїєвогє терорє польськєх пєвнє та румунськєх бєрє над українським народом західної України. Прєдєстєлєтєм вїчє був т. О. Лєндєк. Бєсїднїк гомовив про тєрорє і Ю. Лєндєку прєдєставлє прїсутнїєм змєнєннє польськє і румунськє буржуазнїє над українським народом в окупованнє насильно українськєх земєлєх.

Вєє прїсутнїє однокєслєсно, чєрєз повстаннє з мєщє, прїєвнє рєзольуєчїє, залєрєонованє Бєрєкєм У.С. Р.П.К. Мїсцєвїє англїєськїє дїєвнїєкє помїєстєвє бєе частинєю змїєтє рєзольуєчїє, як таковє прїєчє.

І. Пєтєрїєчє, сєкр. вїчє.

Мєлєчїє, Гєт, Ада.

В недєлю, 30 марта, відбувєся масовє протєсташнє вічє протїє терорє польськєго шляхтє і румунськєго бєрє над українським населєннєм західної України. Прєдєстєлєтєм вїчє був т. М. Мірєнок, сєкрєтарєм т. Н. Прїгорєдський і Бєсїднїкєм т. Н. Кнїєщє. Бєсїднїкє вїєслєдїє прїсутнїєм всїє тіє змєнєннє, якїє дєєнтє польськє шляхтє і румунськє бєрє над українським народом в старїєм крає і казє прїсутнїєх пїєтїєнє свїє гомє протєстє прєд прєрєвонїєм шлєго свїтє та поклєвїєтє дєлєю своїх брєтєрє в старїєм крає. Лєтїє мїє потучїє, що ми памєтємє і нє забувємо про тїє гєрє і готєчє кожного рєзє прїєтїє мїє памєчє. Вїє прїєвнє рєзольуєчїє протєстє до прєрєвонїє шлєго свїтє. Н. Мірєнок, Н. Прїгорєдський, прєдєстєлєтє, сєкрєтарє.

Стуржїє, Сєкє.

В недєлю, 30 марта, відбувєся в Стуржїє масовє робітничє-фармєрськє вічє в справї протєстє прєд робітничєм шлєго свїтє протїє терорє польськєго шляхтє в Галичїні і в Воєнїє і румунськєх бєрє на Буковинє. Вїсєлєчєвнє доклад прє положєннє на згладїєннє вїсє українськєх земєлєх, якїє опїєнєлєся рукамє клєтнєх воєнє, прїсутнїє ухвалєлє рєзольуєчїє протєстє до прєрєвонїє шлєго свїтє, в якїєм кїєчїє робітництво буржуазнїєх країн і радянськїє рєпублїє вїєтнє всїєх зєхєдїє для поклєчєннє лєтїє українськєго населєннє під Польщєю і Румунїєю і дєлє мє змєгу самїєм вїрєшєтє своєю дєлє.

Т. Настєйєчєк, С. Мїхєйлюк, прєдєстєлєтє, сєкрєтарє.

"Укр. Роб. Вісти", нє однокє українськє газєтє в Канаді, щє виходїтє три рази на тїєдєнє. Нєхай будє воєнє в кожнїє хєтїє робітнїка і фармєрє!

М. ІРЧАН.

КАРПАТСЬКА НІЧ.

(Оповідання із збірки "Кривавий бог".)

(Продовження.)

Крім оподєчєннє, на бєсїдєськєм фронтїє був щє полкє молодих галичєкнїх стрїльцїєв. Хлопцїє жєвїє, як дїкїє котїє і дужє хуткє прєстудїєвали вїєну. Іх звичєно вїєвалє для вїєслєдєвєннє "ворогєа". Вїєслєдєлє нєчєю малїєм грукєм бїлєдє до ворожєго лїнїє і їх обєвязком було прєвєдєтєся, якїє силє у "ворогїєа" та щє воєнє залєдуютє. Службє була нєбєзпєчнє, ає хуткє стрїльцїє найбїльшє рєду. Воєнє нєчє вїдхєдїєлє дєщє вєрєдє, забїєвалєся в глєдїє гїрєськїє зворїє і прєчєкавшїє до ранку прєвєдєлєся нєзадє. Чєсамїє стрїльцїє в поєвїтєрє, нїбїтє іх нападїє "ворогїєа". А опїєняє зєдєвалє точнїєнїє звітїє про рух ворогєа, про його силє.

Така службє була тяжкєа, хоч нєю мєжнє було крутїєннє. Ає зєчє подібнїє стєжїє зустрічєлєся нєхотє з "ворожимїє" стєжєамїє і тодіє завязувєся короткїє бїє, якїє час стєвє був крїєвнїєй і з стєжє нє всїє поверталєся нєзадє. Одєк стєжє ходилє тільки тоді, як "ворог" мовчєв і нє наєтєвєлє. А як озвєвалєся своїм пєкєльнїєм рєгєтєом фронтє, тодіє стрїльцїє зєлєлє в лїнїєю і прєвєчє з своїм батєкамїє-оподєчєснїєм — боронїєлєся. Прєвєжаєчє бїльшїє вїєськєа страшенно бєоєлєся попастїє в полєвє, бо прє страхїєтє в полєвїє шїрєлєся жалїєннє вїєсткїє. Хтє шїрєлє вїєсткїє, вїєдїє воєнє рєдїєлєся, нїхтє нє мїєзвєнє. Ає воєнє булє і то по однокє боєї фронтє і по другогєм, в однїє арміє і в другїєй. Кривавїє бог вїєнїє — був прєкратїєчнїє і мїєжнароднїє.

Молоді стрільці придумали різні способи, щоби не вмерти завчасно. Вирватися з фронту могли тільки ранені або смертельно хворі. У великій пригоді ставала їм їх окремішність. Це був полк наскрєзь українськїє і навіть команда була в українськїє мовїє. Загалєно називали їх воєкїє чужїєх нацїє в австрїєйськїєй арміє слєвом: "Україна". Хїтрїє стрїльцїє дєдумувєлєся до того, що писали собі в українськїє мовїє відлєсткє кудїєбуєтє в глєбїєну Австрїє, як найдалєше від фронтє, прїєбїєвалє на нїх печєткє читєлнїє "Прєсвїтїє" з найбїльшєго сєлє під фронтєм, вїєкєралєдє до потєгу і так на якїєсь час утїєкали від смертїє. Скрїзь була гострєа контрольє, ає прєвєжаєчє з Нїмцїєв і Мєлєрїєв, що прєвїрєлє докумєнтїє — відлєсткє. Стрїльцїє-утїєкачїє спокїєно показувєлє свій "докумєнт" з прєсїєтєнськєю печєткєю, короткє додєвалє слєво "Україна" і Мєлєрїє нє розїєвнєлє нїчєго, прєвєчєвалє їх далє. Далє ньогє важнїє було цє, щє на паперї пїєвалєся печєткє.

Та нє всїє могли так робити, впрочїм, така учєчє нє мєгєла довгє прєдєвєжєтєся. Утїєкачїє чєрєз тїєдєнє-дєвє зєвєртєлєся нєзадє і воєнє зновє попєдалє в пєклє, від якогє утїєклє.

Однє грукє стрїльцїєв найшлєа в покїєнїтїє бєкїєвїєськїє стєїнє малє тєлє і вїдрєзє молодїє голови дєдумєлєся, щє цє тєлє мєжє прїєнєстїє їм чїєвалє користє. За бєрєовє лїєнєю, у вїдєлєє 2 кїльємєтрїєв зєзадє, стєвалє густє мєлєрїєськє стєрєжє, якїє прєвєчєлє тїєлє т

